

Den Blaa Hawaii

STAVANGER FILATELIST-KLUB * FEBRUAR 2013

NORSK INGENIØRKUNST PÅ FRIMERKER

Les mer om minnefolderen på side 13

ROGALAND
2013

NASJONAL OG REGIONAL
ENRAMMES FRIMERKEUTSTILLING
Stavanger 31. mai til 2.juni

Frimerkeutstilling og Landsmøte.

Les om spennende dager fra
31. mai til 2. juni 2013

Møteprogram våren

JANUAR: 8. og 22.,

FEBRUAR:

12. Foredrag

av Jan Ødegaard: Brev fram
sendt med skravert posthorn
til Nord- og Sør-Amerika

26. Årsmøte

MARS:

12. Byttemøte, auksjon

APRIL:

9. Foredrag, auksjon

23. Byttemøte, auksjon

MAI:

14. Foredrag, auksjon

28. Byttemøte, auksjon

31. Rogaland 2013, åpning av
frimerkeutstillingen på
Park Inn

JUNI:

1. Landsmøte i Norsk
Filatelistforbund,
Park Inn

2. Rogaland 2013 stenger
11. Sommeravslutning

Stavanger Filatelist-Klub holder møtene i Ågesentunet,
Ågesenveien 6 i Hillevåg.

Dørene åpnes klokken 18:30 og møte starter 20:00.

Vi serverer kaffe og noe å bite i på hvert møte.

**Bytteleder Odd Tjølsen har alltid med utvalgs-
hefter. Har du huller å fylle i din samling, finner du
gode og rimelige muligheter for supplement.**

Velkommen

Skal du montere en samling?

*Vi har utvalg i A4-ark – også for PC – og sender deg
gjærne gratis prøveark sammen med SAFE-katalogen.*

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS

Henrik Wergelands gate 52 - Postboks 768, 4666 Kr.sand S
Tlf. 38 02 69 02 - Fax 38 02 51 62 - E-post: safe@frisurf.no
www.safealbum.no

Quo vadis?

Det er et tankekors at medlemstallet i klubben har sunket med 20% i løpet av de siste årene. Tilveksten er lav, det siste år ingen nye medlemmer. Fortsatt er det en god del som samler på frimerker, auksjonene på nettet og kataloger er bra besøkt av interesserte samlere. Er SFK et uinteressant tilbud til samlere siden ingen finner oss interessante? De siste årene har vi vært synlige i både Aftenbladet og i RA i deres "hva skjer" spalter uten at dette har resultert i flere medlemmer.

Sviktene medlemsoppslutning var et av temaene på Landsmøtet i Drammen for snart to år siden, men det har ikke kommet noe konkrete tiltak for å få flere medlemmer. Man trøstet seg med at hobbyen ikke var for travle mennesker i arbeidslivet, men kanskje for pensjonister. Folk lever lenger og de fleste er aktive i sin pensjonisttilværelse. Spørsmålet er hvordan vekke interessen hos dem som samler frimerker for å bli medlem. Er vårt tilbud og møteaktiviteter lite tilpasset dagens samlere? Jeg vet ikke, så kanskje er det her hunden er begravet at klubben ikke virker spennende. Trenger vi nye medlemmer eller har vi det bra som det er? La oss drøfte dette på de kommende medlemsmøtene

Det er fortsatt mange som samler på frimerker. NorStamps kan fortelle at de har flere hundre kunder i Stavanger alene. Dette er bare et eksempel på at det er noen å rekruttere.

Erik Chr. Martens

Styret i Stavanger Filatelist-Klub:

Erik Chr. Martens (leder), Karl Kalvik (nestleder), Ingolf Kapelrud (kasserer), Gjert Bergesen (sekretær), Bernt Tjensvold (styremedlem).

Varamedlemmer: Eirik Ovesen, Oddbjørn Salte

Julemiddagen

11. desember 2012

Julelotteriet hadde mange fine og velsmakende godsaker fra laks, sylte, skinke, ost til sjokolade for de heldige vinnerne.

Båten og bygda

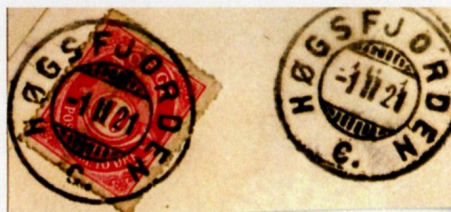
Dette er tittelen på en bok forfattet av Jon Bergsåker utga i 1977. Utgangspunktet var at Høgsfjord Rutelag som fra 1976 avviklet sine båt- og ferjeruter på Høgsfjorden-Lysefjorden. Behovet for rutebåten var begrenset i starten. Høgsfjordbygdene hadde et næringsgrunnlag som fortsatt var et selvbergingshushold. Gårdene hadde lite behov for varer og tjenester utenfor gården. På dette tidspunkt var det markedene i Stavanger som samlet bygdefolket. Det var vårfu-messemarknaden, jonsokmarknaden og haustmarknaden. Denne marknaden var det store handelsstevnet for bygdefolket i Rogaland, som kom i hopetall til Stavanger. Produksjonsåret var om høsten over på gårdene. Da solgte de overskuddet sitt, for Høgsfjorden var det overskuddet fra husdyrholdet, i bytte for salt til husholdet og jern til minebolter, en skjepp rug til jule- og høgtidskaker, litt sukker og kaffebønner, tobakk—og ellers slikt som måtte ses på som luksus. De første tiår gikk båten inn fjorden om morgenen for å returnere til Stavanger om kvelden. Etter hvert kom behovet for båtavgang om morgenen til Stavanger for å ta med melk og returnere på ettermiddagen. Dampskipet "Oscar" opprettholdt sin Høgsfjordrute med to dager i uken hele året og tre dager om sommeren, og den gjorde to turer i året til Lysebotn. Dette rutemønsteret holdt seg til langt ut i 1880 årene.. Båten hadde bidrag for å føre post.

I 1885 overtok rederiet "Sandnes-Stavanger-Høgsfjord Dampskipssel-

skap", rutefarten på fjorden. "Oscar" ble solgt og Stavanger Støperi og Dokk bygde "Oscar II". I 1922 ble Høle og Forsand Dampskipsselskaps "Hølefjord" satt inn i rute. Ruteplanen ble som bygdefolket lenge hadde ønskt seg, med start fra Høgsfjorden til Stavanger om morgenen med retur om ettermiddagen. Et rutemønster som ble fulgt helt til båtrutene ble nedlagt. Flere aktører opprettet i periode nye ruter på Høgsfjorden. Stavangerske var ett av disse. Høgsfjord Motorbåtselskap hadde "Høgsfjord" i trafikk. Sandnes-Stavanger-Høgsfjord Dampskipsselskap hadde "Oscar II", "Eira" og Farmann" i drift. Dette rederiet ble oppløst i 1924.

"Oscar II"

Schweitzerstempleet "Høgsfjorden" med litra A, B og C ble tatt i bruk for ruter på Høgsfjorden, Lysefjorden, Stavanger og Sandnes i 1920. Nedlagt 1924

Dampskipet "Oscar II", bygd 1885

International stamp auctions

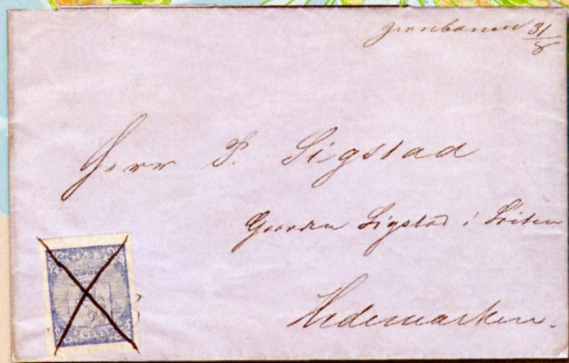
ENGERS frimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: 61 18 15 55. Telefax: 61 18 17 37. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

Sprukket plate

Invitasjon til vårauksjonen nr. 107, Oslo 15. - 16. mars

Vårens auksjon byr på et svært spennende utvalg klassisk Norge, posthistorie, postkort, krigspost og annet. Ellers finnes store samlinger inkl. en utsøkt Norgessamling, en stor avdeling Kina, en komplett utstillings-samling Sveits, og for øvrig et rikt utbud Norden og "hele verden".

Høstauksjonen, nr. 108 finner sted 18. - 19. oktober 2013. Materiale til denne tas imot kontinuerlig.

Vi reiser over hele Norge for personlig å ta imot store innleveringer. Våre representanter i Trøndelag, Møre og Romsdal og Grenlandsområdet tar også imot og besiktiger materiale. De finnes på vår hjemmeside under "kontakt oss". Forskudd kan avtales for store og interessante innleveringer.

Siste frist for innlevering er 3. august 2013.

Be om gratis katalog eller les den online på vår internetside

www.engers-frimerker.no

Der finner De detaljert informasjon til kjøpere og selgere, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm.

I 1936 ble rutebåttrafik-
ken organisert i et eget
rederi: Høgsfjord Rute-
lag. Trafikkene var stor,

særlig i sommerhalvåret med mange stav-
angerfolk som hadde hytter i Høgsfjor-
den. Familien, det vi si kone og barn,
bodde på hytten hele sommeren mens far
kom på helgebeseøk. På østsiden av fjor-
den var det bare bygdeveier og ingen for-
bindelse med utenverdenen, derfor var
båten eneste forbindelse. I 1940-50 årene
var fjordabåtenes storhetstid. Selv om
vestsiden hadde veiforbindelse, var båten
det fortrukne kommunikasjonsmiddel.
Restriksjoner på privatbilsalg ble først
opphevet i 1960.

Posttjenesten.

Det tok sin tid før det kom poståpnerier
og brevhus med avgrensede kretser på
bygdene. Hovedpostruten mellom Oslo
og Stavanger var alt i 1650-årene etablert
med post en gang i uken. Men det var
lenge før det ble postruter til alle ute i
distriktene. Løsningen var å ha en "by-
adresse hos en handelsmann eller andre i
Stavanger der folk fra gårdene kunne
hente den post som måtte ha kommet dit.
Ellers så var det mulighet til å få ordnet
seg på kirkebakken på prekensøndager.
Her ble det også gitt samfunnsnyttig infor-
masjon, om de nære ting som f.eks. auk-
sjoner.

Stavanger 13/10 64

Høgsfjord
fikk sitt førs-
te poståpneri
i 1865. Året
før hadde
Høgsfjord
blitt eget
prestegjeld
utskilt fra

Strand. Post-
åpneriet på Tau ble åpnet alt i 1853, som
et av de tidligste i Ryfylke. Posten kom til
Tau Bruk, og Holger Barkved forteller at
Jonassen, som bestyrte bruket, i mange år
sto for utdelingen av posten. Han tok
også posten med seg til kirken og delte
den ut der. Prestens bolig i prestegjeldet
lå tett ved poståpneriet og kunne stå for å
være postbud til annekset i Høgsfjord.
Etter at Forsand ble eget sokn i 1854 skul-
le presten skiftevis preke i Strandkirken,
Hølekirken og Forsandkirken i sommer-
halvåret, i vinterhalvåret fikk kirkene hver
sin prekensøndag. På denne måten ble
prekensøndagene og kirkebakken en del
av posttjenesten.

Høgsfjord poståpneri ble, etter kongelig
resolusjon av 14.
januar 1865, åpnet 1.
april. Sogneprest
Fabritius var første
poståpner på Høle,
med en årlig
godtgjørelse på
8 Spd. Han
hadde jobben
fram til 1869.

Høle kirke

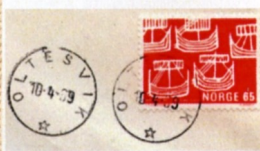

Det første og eneste
poståpneri i Høgsfjorden
fra 1865 og fram til
1871. Det neste kom på
Forsand.

I 1894 kom forsalget om å endre navnet til Høle, men dette gikk ikke igjennom. Argumentet var "fordi det allerede er et poststed med navn Hole, og et annet med Hølen".

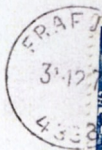
Etterhvert kom det mange poståpnerier i Høgsgjerd.. I 1889 fikk både Oltesvik og Dirdal poståpneri. Oltesvik nedlagt i 1970.

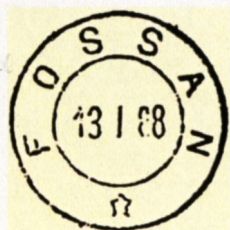
-Dirdal nedlagt i 1996. Frafjord ble åpnet i 1894 og nedlagt i 1976. Bersagel fikk brevhus fra 1897 og poståpneri fra 1910, nedlagt 1968.

I 1899 ble navnet endret til Høle i Ryfylke, fra 1927 til Høle i Høgsgjerd, fra 1997 til Høle med postnummer 4328. Nedlagt i 1997

Etter Høle var det Forsand som fikk poståpneri i 1871 under navnet Fossan poståpneri, fra 1981 Fossan i Ryfylke og i 1921 endret til Forsand, seinere med postnummer 4110. Postmengden årlig i årene 1881–1885 var for Høle 1500 brev og fra Forsand 900.

Jeg husker at det ikke var postombringelse, posten måtte hentes hos poståpneren eller så var det noen som brakte den innover i bygden for privat omdeling.

Posten kom med rutebåten til Meling kai. Der ble postsekken hentet og avlevert til styrmannen. Anna i Posten sorterte den deretter for avhenting i luken. Det var en lang vei gjennom hele Kolabygden helt til Oanes. Jeg husker fra sommerne i 1940 og 50-årene at vi ungene ofte var på kaien og var på posten og hentet den delen av posten som i første trinn skulle til krambua til Peder Skjeivik. Her ble post og aviser lagt på disken for avhenting og for videre befordring innover bygden. Mange hadde et ærend på krambua. Hver dag kom det også en kasse med ferskt brød fra bakeren i byen og andre varer med båten.

Lysebotn poståpneri fra 1893, nedlagt 1999

Ims opprettet i 1907 og nedlagt 1968.

Eidene i Lysefjorden poståpneri fra 1913. Eidane i Lysefjorden fra 1921, ned-

lagt 1972.

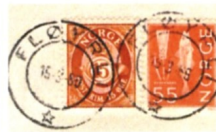
B

Årnøyen brevhus opprettet 1913, endret navn til Ådnøy 1925, nedlagt i 1994 da øyen ikke lenger hadde fastboende.

Helle fikk poståpneri 1899, først med stempel Helle i Ryfylke, fra 1914 helle i Høgstfjord. Nedlagt i 1970.

Flørlien poståpneri etablert 1916, navnet endret til Fløyrtli i 1921, nedlagt 1981

Bersagel brevhus fra 1897, i 1910 poståpneri. Nedlagt 1968

Vikahamn brevhus 1939. Endret status i 1951 til brevhus 1 og fikk nytt navn Vikali, nedlagt 1967.

Steinkarkaien var Høgsfjord båtenes faste plass i alle år. I pakkhuset hadde de rederikontor og varemottak. Folk tok med seg både mindre og store ting som gikk gratis når en selv fant plass og sørget for å ta varene med seg. Bildet er tatt før 1950, dette året ble "Hølefjord l" som ligger ved Slakthuskaien, solgt. "Høgsfjord l" ligger på venstre side og "Lysefjord" fortsatt med gul skipsside til høyre. Den fikk også den karakteristiske grønnfargen seinere.

"Hølefjord l", ved Steinkarkaien, klar for avgang klokken 15:00 en fin sommerdag. Båten ble solgt i 1950. Dampskipet var godt å ha under krigen hvor det var knapphet på drivstoff, særlig til motorskipene. Høgsfjord Rutelag gikk alt i 1940 til innkjøp av 40 favner ved for å droye på bruken av kull. Veden var utplassert på flere kaier i Høgsfjorden. Kan nevne som en kuriositet at det var mange som sendte et lite spann med melk til familien i byen. Spannene ble plasert om bord uten merkelapp og mannskapet slengte en presenning over for å skjule forsendelsen for kontrollører. Mine besteforeldre fikk melk tilsendt på denne måte gjennom krigsårene uten at spannet forsvant.

I følge Magnus Torgersen i boken "Fjordabåtane" var "Høgsfjord I" en seiglivet traver. I 96 år holdt den det gående - riktignok under forskjellige navn og flere forskjellige eiere, og den forliste, brandt opp og den ble brukt som skyteskive. Til syvende og sist endte den som skrapjern på et skipsopphuggeri i Sarpsborg våren 1974. I 44 år dampet og dunket den avgårde til "Høle, Forsand, Oltesvik og Dirdal. Ingen av båtene i Høgsfjord-selskapenes eie holdt det gående så lenge. Hun startet som dampskip, fikk montert motor i 1940. Gjennomgikk flere ombygninger og var en populær båt.

Flaggkapteinene Kristian Selvig på "Høgsfjord I" og Gustav Bru på "Hølefjord I" sto på broen i alle år fra tidlig i 1920-årene til de la inn årene etter 40 og 35 år som kapteiner på Høgsfjorden

"Lysefjord" var Øresundfergen "Gefion" som ble satt i rutefart på Høgsfjorden i 1946. Båten fikk en lang

karrierer i fjordtrafikken. Den ble forlenget og ombygd med bildekk og gikk i Lysefjord-ruten, men i 2003 ble den solgt til Oslo.

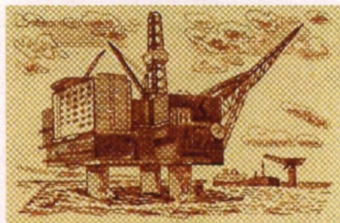

"Høle" var en gammel dampbåt fra 1912 som ble ombygd og satt inn i Høgsfjorden i 1950. Skipet var populært og moderne innredet med tre salonger.. I 1964 fikk den ma-

skinhavari og ved en nærmere undersøkelse viste det seg at skroget var så dårlig at skipet gikk til opphugging.

Det var styrmennene som hadde ansvaret for postgangen med båtene og å holde orden på posten til og fra alle anløpsstedene. I tillegg hadde de ansvaret for billettsalg, gods og for alt annet .

ROGALAND 2013

NASJONAL OG REGIONAL
ENRAMMES FRIMERKEUTSTILLING
Stavanger 31. mai til 2.juni

Frimerkeutstilling og Landsmøte.

Vi har en hyggelig begivenhet å se fram til fra 31. mai til 2. juni 2013. Da arrangerer klubben en nasjonal/regional en-rammes frimerkeutstilling, **Rogaland 2013**.

Det er fortsatt tid til å ta utfordringen å montere et en-rammes eksponat på 16 sider A4.

Spesialreglementet for den nasjonal/regional en-rammes frimerkeutstillingen Rogaland 2013 finner du separat på nettet. Samtidig går Landsmøtet i Norsk Filatelistforbund av stabelen, begge arrangementene holdes på hotellet Park Inn, Lagårdsveien. Et hotell vi har de beste erfaringer med fra flere større arrangement.

I tilknytting til **Rogaland 2013** vil det bli utarbeidet egne filatelistiske objekter i samarbeid med Skanfil og i egen regi.

Fredagen, 31. mai arrangerer vi en uformell aften for landsmøtedeltagerne på Norsk Grafisk Museums, et av musene tilsluttet MUST Stavanger Museum. Utstillingen er bygd opp som et trykkeri, og tar for seg ulike håndverk og teknikker.

Museet har driftsklare boktrykkmaskiner fra perioden 1850 og fram til 1950, og en sylinderpresse fra 1913 runder de hundre i fin form.

Alle de gamle posthornmerkene fram til slutten av 1920-tallet ble trykt i boktrykk. Planen er å trykke et filatelistisk objekt på en av de gamle boktrykkmaskinene under arrangementet på museet.

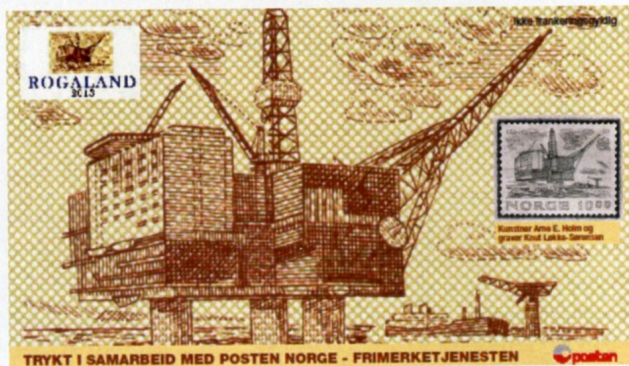

Åge Nising og Alf Meling, fra Venneforeningen for Norsk Grafisk Museum, trykker på den gamle sylinderpressen fra 1913, Museet ligger i Sandvigå 24. Stav-

Minnefolder: NORSK INGENIØR- KUNST PÅ FRIMERKER

SFK har i samarbeid med Posten Norge og Skanfil utarbeidet en minnefolder. Den omtaler den bærebjelke Statfjordfeltet er for Norge som oljenasjon gjennom 80- og 90-tallet, både økonomisk og teknologisk. Feltet er et av de eldste på norsk sokkel. I år er det 40 år siden utvinningstillatelsen ble gitt på Statfjordfeltet.

På folderen fortelles det om Arne E. Holm (1911 - 2009) som var kunstneren for frimerke-serien "norsk ingeniørkunst". Gravør var Knut Løkke Sørensen, kjent som gravør og kunstner for en rekke frimerker i perioden 1962 til 1984. frimerker for ståltrykk.

I tillegg til vanlig førstedagskonvolutt med de tre frimerkene i serien «Norsk ingeniørkunst» ble det utgitt en egen konvolutt. Det var Stavanger Filatelist-Klub som produserte denne spesialkonvolutten og spilte en sentral rolle i gjennomføringen av prosjektet..

Posten oppretter et midlertidig brevhus på Statfjord A hvor merket ble stemplet med et eget stempel. Statfjord A merket med spesialstempel ble et ettertraktet objekt for oljeinteresserte frimerkesamlere i innlandet og utlandet.

I fiskebåte med segreinen av fiskefiskebåter ble det opprettet et midlertidig brevhus på Statfjord A. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom Posten Norge, Skanfil, Skanfilklubben på plass Statfjord og Stavanger Filatelist-Klub. Konvolutten ble rukket ut og ble plassert med bakkene.

I Skanfil Nytt som kom ut i slutten av januar kan du lese mer om minnefolderen eller gå inn på www.Skanfil.no og bestille ditt eksemplar!

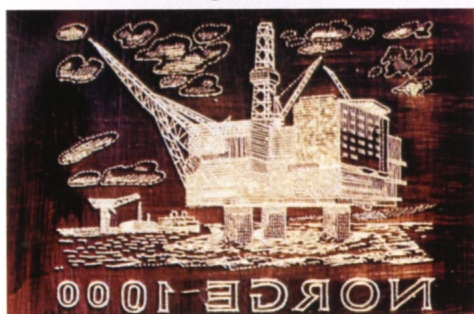
En gigant på et lite frimerke

Arne E. Holm i arbeid med originalutkastet.

Knut Løkke-Sørensen graverer merket.

Ferdig gravert (speilvendt) frimerke

Et lite utsnitt av Statfjordmerket

Det er ikke lett å gjenskape den kjempemessige Statfjord A plattformen i frimerkeformat. Det var professor Arne E. Holm som var kunstneren bak de tre frimerkene i serien "Norsk ingeniørkunst" som ble utgitt 5. oktober 1979. Serien besto av: Kylling bru, kr. 1,25, Vessingsjø dam, kr. 2,00 og Statfjord A, kr.10,00 som vi har frankert minneblokken utgitt i samarbeid med Skanfil.

Arne E. Holm arbeidet en årrekke ved Institutt for form og farge, Norges tekniske høgskole: Holm har gitt form til 41 norske frimerker fra 1960 til 1987. han er mest kjent for bruksmerkene med båtmannsknop, stavkirke, fisk og helleristninger som motiv.

Gravør Knut Løkke-Sørensen fikk i oppdrag å gravere de tre frimerkene i serien, hvor Statfjord A merket var ett av dem, med utgangspunkt i Holms tegning. Først tegner Løkke-Sørensen tegningen i strekteknikk med tusj. Denne strektegningen er ti ganger større enn hva frimerket skal bli.. Tegningen avfotograferes og kopieres i riktig størrelse og speilvendt på en myk stålplate. Med stikler skjærer han ut motivet i tynne og elegante linjer i stålplaten . Original graveringen gjennomgår en behandling og overføres til en trykksylinder som trykker to ark á 50 frimerker. trykkes i en to-farge kombinasjon ståltrykk og tørr offset. Opplaget var på 50 millioner av disse ble det benyttet 4.429.650. Minneblokken er frankert med merker fra Klubbens lager av Statfjordmerker.

Bildene er kopiert fra bladet Statoil 79/2

SLANGENS ÅR

Mange postverk har gitt ut frimerker for å markere at det er slangens år. Fra wikipedia har jeg hentet følgende beskrivelse om denne begivenhet:

Den kinesiske kalender er en lunisolarkalender. I Kina benytter man i dag den gregorianske kalender, men den kinesiske kalender brukes fremdeles til markering av tradisjonelle helligdager, for eksempel kinesisk nyttår, Duanwu-festival og Månefestival. Den brukes også til å velge en gunstig dag for brylluper eller for innvielse av en ny bygning. Ettersom en måned i den kinesiske kalender er like lang som månens omløpstid, forteller kalenderen også noe om månens faser.

I Kina kalles den tradisjonelle kalender for «jordbrukskalenderen»

((tradisjonell kinesisk:

農曆;

forenklet kinesisk: 农历; pinyin: *nónglì*)

Den kinesiske kalender har også gitt navn til årene. De følger en syklus på tolv forskjellige år i denne rekkefølgen: rotte, okse, tiger, hare, drage, slange, hest, sau, ape, hane, hund, og gris. 29. januar 2006 begynte hundens år, og 18. februar 2007 startet grisens år. 7. februar 2008 gikk vi inn i rottens år, og 26. januar 2009 startet oksens år. 14. februar 2010 gikk vi inn i tigreens år før vi 2. februar 2011 gikk inn i harens år. 23. januar 2012 startet dragens år, som varer frem til slangens år starter 10. februar 2013.

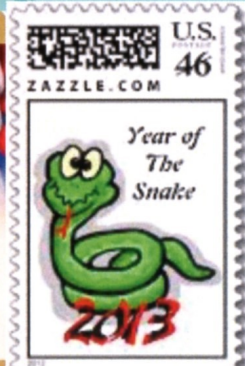
(Kilde: Wikipedia)

Hongkong Post **Stamps**
郵票策劃及拓展處

2013

SLANGENS ÅR

B

Returadresse: Stavanger Filatelist-Klub Postboks 604 4003 Stavanger

GRATIS PRØVEEKSEMPLAR!

Gode tilbud
til faste priser
- HVER MÅNED!

Mange tusen spennende objekter på
- 4 OFFENTLIGE AUKSJONER ÅRLIG
- ONLINE-AUKSJON HVER KVELD

Det beste alternativet ved ALL omsetning av
frimerker, mynter og
andre samleobjekter:

www.skanfil.no
e-post: skanfil@skanfil.no

SKANFIL AS
- sentrum for samlere

SKANFIL
Auksjoner as

Hovedkontor Haugesund: Postboks 2030 - 5504 HAUGESUND - tlf. 52 70 39 40 - fax 52 70 39 49

Besøksadr. Spannavn. 52

Avdeling Oslo: Østensjøvn. 29 - 0661 OSLO - tlf. 52 70 39 40 - fax 22 72 44 00

Avdeling Sørøst: Kjøp Rens vei 2 - 1708 SØRØST - tlf. 52 70 39 40 - fax 60 15 10 84